

"TÜRKÇE HAREKETİ" DORTMUND 'TA BAŞLADI

1 Nisan 2012

Tuncay YILDIRIM -Ahmet YILDIRIM / DORTMUND

Almanya'da Türkçe'nin geleceği Dortmund'da düzenlenen Türkçe Çalıştay'ında uzmanlar tarafından masaya yatırıldı. Değişik kesimlerden dernek ve kuruluşların desteğiyle düzenlenen Çalıştay'da Türkçe eğitiminin geleceğiyle ilgili yol haritası belirenecek.

ALMANYA'da Türkçe'nin geleceğinin irdelendiği „Türkçem, Anadilim, Geleceğim“ başlıklı çalıştay Dortmund Türk Eğitim Merkezi'nde geniş bir katılımıla gerçekleştirildi.

Almanya'daki değişik kesimlerden sivil toplum kuruluşlarının ortaklaşa düzenlediği Çalıştay'ın koordinasyonunu UETD Yönetim Kurulu Üyesi Siyaset Bilimci Dr. Yılmaz Bulut üstlendi. Çalıştay'ın idare kurulu ise Erol Pürü (VİKZ), Fatih Oğuz (Türk Federasyon), Kadir Dağlar (FÖTED ve ATÖF), Mahmut Aşkar (ATİB), Rafet Öztürk (DİTİB), Ramazan Başlık (IGMG), Ziver Ermiş'den (Zaman) oluştu.

UYUM İÇİN ANADİL DE ÖNEMLİDİR

Almanya'da Türkçe'nin zor bir süreçten geçtiğini belirten Dr. Yılmaz Bulut, çalıştayın açılış konuşmasında Türkçe ekseninde bir araya gelen dernek ve kuruluşlara teşekkür etti. Almanya'da ilk kez bu kadar geniş yelpazeden katılımıla Türkçe Çalıştay'ı düzenlediğini ifade eden Dr. Bulut, şöyle konuştu:

“Almanya'da uyumun anahtarı sadece Almanca değildir. Elbette Almanca çok önemlidir. Ancak tek başına yeterli değildir. Entegrasyon sürecinde anadil çok büyük önem taşımaktadır. Çalıştay'ı sadece UETD olarak yapmaya karar verdik. Ancak Türkçe konusunda diğer kuruluşları da dahil etmenin gerekliliğine inandık. Neredeyse tüm sivil toplum kuruluşları katıldı. Siyasetten uzak, çok büyük bir sivil hareket başladı. Amacımız Türkçe için bir yol haritası belirlemek. Çalıştay'da belirlenecek sonuçlar çerçevesinde Türkçe ile ilgili adımlar atılacak.“

TÜRKÇE ŞAİRLERİN DİLİDİR

Yurtdışı Türkleri ve Akraba Toplulukları Başkanlığı BaşkanYardımcısı Gürsel Dönmez, „Almanca felsefe, Türkçe şairlerin dilidir. Buradaki Türkler Almanca'ya çok iyi hakim olmalılar. Almanca'yı adeta gramerini yutarcasına kullanabilmenin koşulu anadile hakim olmaktır. Burada edebiyat veya Türkçe felsefe grupları oluşturulursa biz kendilerine destek olmaya hazırız.“

Parlak geleceğin kıpırtılarını görüyorum

Türk Dil Kurumu Başkanı. Prof. Dr. Mustafa Sinan Kaçalın şöyle konuştu: “Daha 20 günlük başkanım. Kurumunu yavaş yavaş öğreniyorum. Bu oluşuma kitap desteğimiz olabilir. Ancak burada karşılaştığım manzara beni çok sevindirdi. Omzunda radyo, tüylü fötr şapkalı köylü olarak görülen nesilden şimdi parlamentoya giren, ticarete atılan, itilip kakılmayan bir nesil var. Parlak bir geleceğin kıpırtılarını bugün burada görüyorum. Diliniz noktasında sıkıntı yaşıyorsanız sorun çözüldü demektir. Sorunun farkına varmışsınız. Çocuklarınızla ilgileniniz, onlarla konuşunuz, çocuklarınızın gitmesini istemediğiniz yerlere siz de gitmeyiniz.“

ORTAK NOKTAMIZ TÜRKÇE

Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Necdet Subaşı „Kimlik, din ve dil ilişkisi“ konulu bir sunum yaptı. Almanya'da araştırmalar yaptıklarını kaydeden Dr. Subaşı, “Türkiye kökenli kurumların vurguladıkları ortak sorun, Türkçe'nin unutulmaya başlandığına dair endişeler. Dili ihmal edersek kendi kimliğimizle ilgili bir takım sıkıntılarla karşı karşıya geleceğiz. Çünkü Türkçe'yi masaya yatırdığımızda, sadece bir dil midir sorusunu sordumuzda, sadece bir fonetotik yapıdan ibaret olmadığını, kültürel özellikleri de içinde barındırdığını görürüz. Burada dil ve din arasındaki farklılaşma da ortadan kalkıyor. Dil denilince din, din denilince dil anlaşılıyor. Yani dil dinselleştiriliyor. Oysa din sadece insanın inanması değildir. Aslında bir perspektiftir. Bu bakış açıları bile dilin zedelenmesi halinde dinin de

olumsuz etkilemeye başlayacağını gösterir. Anadilde bazı duygular daha güzel anlatılır. Mesela bazen Türkçe küfür etmek bile ne güzel bir şeydir.“

İKİ DİLLİ EĞİTİM OLMALI

Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cemal Yıldız „Alman okullarında Türkçe'nin durumu“ konulu konuşmasında Almanya'nın değişik eyaletlerinde Türk çocuklarıyla ilgili yaptığı araştırmadan çıkardığı sonuçları aktardı. Yıldız, bir çok Türk çocuğunun Türkçe konuşmadığını, ancak Türkçe'nin öneminin farkında olduğunu belirterek, Alman okullarında iki dilli eğitimin mutlaka sağlanması gerektiğini vurguladı.

NRW Türk Veli Dernekleri Başkanı Kadir Dağlar ise konuşmasında Türkçe etrafında kenetlenen ancak farklı görüşlerden olan derneklere çağrıda bulunarak, „Hep birlikte olmalıyız. Türkçe için şu'culuk veya bu'culuk olmaz. Kendi çimizdeki sınırları kaldıralım. Küçük sularda boğulmayalım“ diye konuştu.

ARTIK HAREKETE GEÇİLSİN

UETD Genel Başkanı Hasan Özdoğan Almanya'da kalıcı olan Türk toplumunun artık anadil gibi sorunları çözmek için harekete geçmesi gerektiğini belirterek, herşeyin devletten beklenmemesi gerektiğini söyledi.

Köln Belediye Meclisi Üyesi Gonca Mucuk da Türk ailelerde çocuk eğitimi ile ilgili bilgi verdi. Türkçe'nin önemli olduğunu ifade eden Mucuk, sorunun her kesim tarafından bilinmesine rağmen Türkçe ile ilgili sıkıntıların sürdüğünü belirterek, Türk ailelerin çocuklarıyla başta Türkçe konuşması gerektiğini söyledi.

Çalıştayda konuşan Essen Başkonsolosu Şule Özkaya, iki dilliliğin avantajlarını vurgulayarak, küreselleşen dünyada iki dilliliğin ufuklar açtığını söyledi. Mustafa Yeneroğlu, Ali Kılıçarslan, Mahmut Çebi ve Hasan Kayıhan da hukuk, eğitim, medya konularında sunumlar gerçekleştirdiler.

7 GRUPTA SORUNLAR TARTIŞILDI

Çalıştayın öğleden sonraki bölümünde ise 7 çalışma grubu oluşturuldu. Gruplarda aile ve okulda Türkçe eğitimi, anadilin korunması ve geliştirilmesi, çok dilliliğin ve anadil eğitiminin hukuki boyutu, Almanya'da Türkçe edebiyat ve medya, Türk STK'lar açısından Türkçe'nin önemi ile Türkçe konusundaki projeler konuları ele alındı.

KİMLER KATILDI

Başbakanlık Müşaviri Sadrettin Kılıç, Essen Başkonsolosu Şule Özkaya, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Mustafa Sinan Kaçalın, Yunus Emre Kültür Merkezi Türkçe Öğretim Birimi Müdürü Dr. Erol Barın, Yurtdışı Türkleri ve Akraba Toplulukları Başkanlığı Yardımcısı Dr. Gürsel Dönmez NRW Eyaleti Türk Veli Dernekleri Federasyonu Başkanı Kadir Dağlar, Türk Federasyon Genel Başkan Yardımcısı Selim Çakır, Diyanet İşleri Türk İslam Birliği (DİTİB) Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Emine Seçmez, İslam Kültür Merkezleri Birliği (VİKZ) Başkanı Ali Atallah Demirezen, Avrupalı Türk Demokratlar Birliği (UETD) Başkanı Hasan Özdoğan Avrupa Türk İslam Birliği (ATİB) Genel Başkanı Selahattin Saygın, Dortmund Türk Kültür Merkezi Müdürü Ali Osman Aktaş